Ч. 41. Львів, Середа, дня 21. лютого (6. марця) 1901. Річник V.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2·50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)
За границею:
на цілий рік . . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановиx псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 9. **ул. Коперника (Ліндого ч. 9.)** Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїні 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Адреса палати вельмож.

(X) В державах з парляментом о двох палатах буває звичайно, що висша палата спиняє своїми ухвалами розгонисті елементи посольскої палати, де звичайно посли більше оглядають ся на популярність. В Австриї також нераз бувало, що палата вельмож не одобрювала ухвали посольскої палати, котра руководила ся згаданими зглядами. Пок. кн. Карльос Аверсперґ звичайно говорив, що годинова вказівка мусить нераз реґулювати час, який неправильно вказувала поспішаюча мінутова вказівка. Але в останних роках взагалї перестав іти парляментарний годинник, позаяк обструкция спинила всякий рух колїсець. Тепер зроблено нову пробу пустити в рух парляментарний годинник і він знов починає ставати. В сїй рішучій хвилї виступає палата вельмож і ухвалює однодушно адресу до цїсаря. Найзнатнїйші і найвитравнїйші парляментаристи, засадничо зовсїм суперечних напрямів консерватисти і лїберали, автономісти і централїсти з'єднали ся до спільної неперечно вельми важної манїфестациї. Се однак не означає, мовби они полишили свої полїтичні переконаня, але в часї найбільшого розладу в посольскій палатї хотїли дати вказівку до зовсїм иньшої дороги, не покидаючи своїх засад.

Сторонництво палати вельмож згодило ся на спільну адресу, щоби нею заявити потребу залишеня всяких роз'єднуючих а висуненя всяких з'єднуючих моментів. Тим способом адреса палати вельмож є дїлом компромісу і носить на собі всї єго прикмети. Адреса показує, що можна поважати конституцию, але не одушевляти ся її закостенїлостю; можна признавати нїмецкій мові ролю посередничого середника в Австриї, а мимо того домагати ся запорученої конституциєю рівноправности всїх народностий; можна цїнити справедешнїй, новочасний поступ, але не підривати тих релїґійно-моральних підвалин, на яких Австрия яко консервативна держава мусить опирати ся. Адреса вельмож вказує отже вихід, можливий при добрій волї, із сего розладу, в який попала держава. Національна боротьба розіграла ся до того ступня, що хвилї сеї повени бурхають вже повисше голов усїх і треба конче втихомирити суперечности, щоби дійти спільними силами до розвязки пекучих і великих державних, економічних і социяльно-полїтичних задач. Адреса палати вельмож є заразом отже покликом до посольскої палати і пригадкою її задачі. Се справдї сумно і соромно, що вибрані заступники народів так позабули про свої обовязки для населеня і що навіть цїсарске упімненє »працюйте мої панове!« висказане 4. лютого перегомонїло безслїдно. В послїдній годинї палата вельмож пригадує се ще заступникам народів, ухвалюючи адресу.

Адреса палати вельмож є дїлом компромісу, однак полїтичні сторонництва не зрекли ся там своїх переконань і висловили їх в розправі над начерком адреси. Князь Льобковіц виразно сказав у своїй промові, що причиною теперішнього лиха, недуги центрального парляменту є теперішня конституция. Він уважає конечною потребою переходовий абсолютизм, який на місце центрального парляменту поставив би всемогучість краєвих соймів. Що до нїмецкого язика признав кн. Льобковіц єму теперішне становище в найвисших сферах адміністрациї, але на єго думку се ще не доказує, щоби так мало остати і в будуччинї, але мимо всїх тих застережень уважає він конечною потребою спільні змаганя до оживленя парляменту. Виводам кн. Льобковіца притакував у своїй річи і кн. Чарторийский, однак нам не здає ся, щоби абсолютизм провадив до розвязки сего трудного питаня і щоби кр. сойми були тою видівнею, де би вже так справедливо дали ся полагодити національні і язикові питаня. Галицкий сойм від часів памятного а вельми скромного внесеня Лаврівского аж до часів останних не спроміг ся на порішенє національного і язикового польско-руского питаня, ческий сойм не перевів також розвязки, тирольский так само, а каринтский, горицкий і стирийский прямо не признають нїякої національної меншости. На ческий сойм вказав справедливо Плєнер, а мінїстер-президент др. Кербер рішучо висловив ся проти абсолютного експерименту і зазначив, що якби вже дійшло до насили, то треба би ще глибше сягнути. Шкода однак, що др. Кербер не вказав виразно дороги, якою думає йти. Вправдї запевняв, що не піде анї дорогою абсолютизму, анї компромісу, що не буде анї уступати противникам конституциї, анї насилувати, але піде дорогою »безпристрасної витревалости!« Се не є нїчо иньшого, як давна полїтика вижиданя. Але чи серед розгуканих хвиль національного завзятя таке вижиданє на довгий час буде можливе, чи др. Кербер думає тим осягнути які певні добутки — сумнїваємо ся дуже і він сам міг вневнити ся в посольскій палатї, що

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

Месть.

(Конець).

Плюнув би Мартин на Марину, але не годен. Що заплющить очи, то все єї бачить перед собою, як живу. Якби отут, коло него була. І Мартин підніс ся на постели і поглядів, чи єї справдї нема... Ігі! тьфу, якась омана! Цьвяхом в голові сидить! Але вибє він єї з відтам, ой вибє! Таж то зневага, таж то чистий образ гонору. Цїле село знає, цїле село буде сьміяти ся з Мартина, з него, що в війску вибув, а тепер на попівстві при »цуґових« конях служить. Добре то в пісни сьпівають, що вдова вчарувала мужа свого, вчарує тя молодого... А може вона єму що справдї завдала, що він єї не годен забути, може Марина чарівниця?

В голові Мартина прояснило ся.

Якби хто там запалену сьвічку всунув. Нараз покинув єго жаль до Марини, а прийшла радість, що чарівниця відчіпила ся від него. Але чи Марина справдї чарівниця?...

Втім від коровячого хлїва рипнули двері. Мартинови зробило ся лячно. »Вчарувала мужа свого, вчарує тя молодого!« — бренїло єму в ушах.

Чекав, що дальше буде. Докола було тихо. Лялька заєдно хрупала солому, а в товарячій стайни румиґали корови та так важко сопіли, якби їх хто млиновими камінями поприваловав. А більше нїчого.

Е — то так причуло ся єму. Хтоби там тепер відчиняв двері... І тії чарівниці, се також бабска вигадка, з великої злости...

І Мартин обернув ся до стїни, виліпленої всїлякими старими ґазетами і журналами. Він любував ся деколи тими паннами, як чічками, і дивлячись на їх стан тоненький, казав до себе: о, видиш, яка оса! — Але нинї був би їх подер, таку злість мав до всїх жінок на сьвітї.

Зажмурив очи і рішив ся конечно заснути... Ого, деж там... Якась біда чолопає по стайнї... Таки ходить...

Виразно чує — ходить.

І зразу вхопив єго великий страх, так якби варту у війску заспав, а ту контроля прийшла. Волосє дубом стало і мороз побіг по шкірі... Але се трівало лиш хвилю. Потім він перехрестив ся і злїз з ліжка.

— Ой, є! — Бігме є! — таке чорне як баран. Присяйстобоже, є! Почекайже небого, будем ми тепер мали любую розмову. Бо менї тепер всьо одно, смерть або житє, як на війнї!

Замкнув одні двері, замкнув другі лопатою, заткав вікно старою опанчиною, намацав вила і гайда до роботи.

— Ану дївонько, будемо чарувати! Замахнув ся вилами, луснув, — а воно лиш гайт, тай на лїво; замахнув ся в друге а воно шульк, тай на право; замахнув ся в трете, а воно як не зверещить дивними голосами, — вся товарина збудилась.

Але Мартин не з тих! Він свого не дарує. Вмієш чарувати, вмій вилами брати! — Замахнувсь на ново і як довгий повалив ся на землю. А воно докола него як у кираті бігає та мемекає, ме та ме! Чисто як вівця. А вівцї як почули, як не підіймуть блей, а корови, як не заревуть, а конї, як не заіржуть! Пекло!

Чекає Мартин, щоби когут запіяв, а когутови навіть і не снить ся. Прочуняв ся Мартин, підносить ся, кладе хрест сьвятий на собі — тай до лїхтарки. Запалив, дивить ся, а воно як шалене по стайни вганяє та заєдно мемекає. Чорне, кучеряве, з білою латкою на чолї, достоту як та ягниця, що не давно ягнята мала.

Але Мартин не дурний. Він знає, що ягниця мала червону волїчку на шиї, бо до череди ходила. Зобачимо, чи є у тебе волїчка.

Підняв лїхтарку, хотїв придивитись, але де там, не годен. Блеє, якби єї хто ножами різав. Пішов Мартин до голови по розум. Коли то ягниця, то не буде єї в стайнї, а як нї, то він вже знає, що то за »інтерес«. Пішов до стайнї, заглянув до клїтки, клїтка відчинена а ягницї нема.

Ов, шкода! Дурно гонив по стайни та оббив невинну вівцю. — Добре їй так, няй не лазить до кіньскої стайнї.

Але все таки не заснув, поки вівцї не вигнав, та не замкнув дверий.

*

безпристрасне навіть вижиданє не посуне роботи в парляменті ані на пядь вперед. Можна справді потішати ся запевненєм д-ра Кербера, що він не буде хватав ся асолютизму, але потреба змусить єго нераз вишукати в конституциї §. 14. і тим ратувати ся.

Пастирске посланиє

Митрополита Андрея Шептицкого.

Божою Милостию і сьвятого Апостольского Римского Престола благословенєм

Митрополит Галицкий, Архиепископ Львівский, Епископ Каменецкий

Всесьвітлїйшій Митрополитальній Капітулї, Високопреподобним о. деканам, Всечесним оо. парохам, катехитам, сотрудникам і всему сьвященьству.

Благодать і милость і мир да множить ся!

По трийцяти лїтах молитви і тихої працї, мав Ісус Христос зачати дїло, на котре прислав Єго Отець. Дїло то полягало на спасенію цїлого рода людского. Мало віки перетревати, дійти до всїх племен земних. Всї народи сьвіта, всї безсмертні душі людскі мав Він просьвітити словом правди Божої; всїм вернути ласку страчену через гріхи, всїх попровадити дорогою спасеня.

То дїло безмірне і далеко сягаюче, мав перепровадити Син Божий яко чоловік. Поміч Божа і сила Божа була запевнена тому дїлу зачатому богочоловіком, але з провидїня Божого і з волї самого Христа, сила Божа мала лиш підтримувати силу людску, зіставляючи їй сповненє самого дїла. Не хотїв Син Божий уживати своєї всемогучости до сповненя дїла спасеня, хотїв людскою силою, яко правдивий чоловік, дїло своє довершити.

Сила же одного чоловіка, хотяйби злученого з Богом, була на таке дїло за слаба, і Синови Божому яко чоловікови, потреба було помочи від иньших людий.

Так само як в три роки пізнїйше, коли мав Христос орудіє спасеня, крест, на котрім мав бути прибитим, на своїх раменах понести на Гольгофту, під бременем того креста упадав і потребував помочи Симеона Киринейского, так само і зачинаючи дїло своє, потребував помочи від иньших.

Перед собою мав лиш три роки житя. В тих трех лїтах мав все зробити, що було Єго власним удїлом в тім дїлї. В тих трех лїтах трудів, працї і поту свого не жалував, і всї свої людскі сили вичерпав працею для добра людий.

Та цїла праця однак і всї ті труди були би лишили ся без хісна, як би не був Христос запевнив свому дїлу помочи людий, як би не був знайшов на то способу, щоби і по Єго смерти иньші люди в Єго імени і по нїм, дальше провадили дїло Ним Самим зачате.

Важнїйшим проте для Него було запевнити дїлу спасенія людий будучність, чим то все, що Сам через себе на сьвітї для добра людий міг зробити.

Не могло не лежати Єму більше на серци спасенє і добро тих мілїонів, котрі колись по Єго смерти мали жити і умирати, як добро тої горстки людий, серед котрих жив. Передовсїм був Він любителем людий, і кожда душа людска, без згляду на час і на місце, де мала жити, була Єму однаково дорога.

Тож на самім вступі своєї працї, нїм зачав учити, дав певний доказ того, на чім Му найбільше залежало, показав наочно всїм людям, що потребує їх помочи.

Іде до Йоана Предтечи і просить єго о крещенє. Йоан в пересьвідченю, що яко слуга має лиш слухати і розкази виконувати, взбороняє ся. Знав Йоан тайну смиреня Сина Божого, що Предвічний хотїв поміж людьми, убогим народити ся чоловіком, всїм служити, за всїх житє віддати; але єще не розумів безмірного смиреня, з якім Всемогучий Син Божий в природї людскій мав дбати, шукати, просити помочи людий, до працї над їх власним добром.

Йоан єще не знав, що він не одним лиш, у котрого помочи буде Христос глядїти; не знав, що в Новім Завітї буде цїлий стан пророків і предтечів новозавітних, у котрих, в кождій хвили і по всї часи, буде потреба Христу правдивої помочи просити. Він не знав, що Христос так звяже ся з людьми, і в їх руки так передасть цїлу чашу Своєї Крови і все то, що мукою і смертию купив, що без їх помочи безсильним буде в спасеню чоловіка. Не знав єще, що цїле дїло спасеня людий буде провидїнєм Божим і волею Ісуса Христа, з так безмірним смиренєм Христовим сполучене. Не знав, що до спасеня чоловіка буде безнастанно потреба двох чинників цїлком рівно і безусловно потрібних: смерти Христової, співудїлу Христа, і помочи сьвященника. Не розумів, як можна було цїле своє дїло, для котрого і житє ся пожертвувало, так зробити залежним від людий, що від їх доброї або злої волї, цїлий хосен буде залежати.

Так потребуючи помочи вже на самім вступі свого учительства, розглядає ся Ісус Христос за людьми, котрі би могли стати Єго співдїлателями — шукає і покликує Апостолів і Учеників.

Не легко людий знайти, котрі би відповідали високости сего званя, котрі би готові були на всї трудности сполучені з тою працею, котрі би хотїли іти за чоловіком убогим, погордженим, переслїдуваним, крестною дорогою пожертвованя. Тим більше, що на вступі самім, Христос Апостолам своїм ясно мусїв предложити все, що їх чекає: *„Нїсть ученик над учителя свого, ниже раб над господина свого. Аще господина дома велзевула нарекоша, кольми паче домашния его“*. Мат. 10, 24. *„Се аз посилаю вас яко овци посредї волков, внемлите от человік предадят бо ви на соньми, і на соборищах їх біют вас. І пред владики же і царі ведені будете мене ради, во свидїтельство їм“* Мат. 10, 16—18. *„Аще мене ізгнаша, і вас ізженут“* Йоан 15, 20. *„І будете ненавидимі всїми імене мого ради“* Мат. 10, 22. *„Аще мір вас ненавидить, відите яко мене прежде вас возненавидї“*. Йоан 15, 17.

Приступаючи до Христа мусїли готові бути і на крайні невигоди. І на самім вступі чули від Христа: *„лиси язвини імут і птици небесния гнїзда; син же человіческий не імать гдї главу подклонити“* Лук. 9, 58. До того і не позваляв Христос нїкому, лиш на якийсь час ставати Єго учеником. Домагав ся повного переданя ся Єго справі: *„Никтоже возлож руку свою на рало і зря вспять управлен єсть во царствії божії“* Лук. 9, 62. Мали йти за Ним, хотяй не таїв близької своєї смерти: *„Син человіческий предан будет на пропятів“* Мат. 26, 2. *„І осудят єго на смерть і предадять Єго язиком на поруганів і бієнів і пропятів“* Мат. 20, 19.

Христос покликуючи людий до так трудного житя, і маючи їм повірити так важне дїло, о котре ходило Єму більше як о власне житє, знаходив в самій природї людскій, і в загальних поміж людьми понятях, много трудности, з котрих одна вистарчала на те, щоби дїло в короткім часї упало.

Поміж людьми, з котрих мав вибрати собі Апостолів, совісности було мало; цїлий старий закон був вишним, формальним. Провідники народа жидівского фарисеї і законники, були типом несовісного, ремісничого сповненя обовязків. Зрештою рідкий чоловік, на котрого можна би ся спустити, як на себе самого, повірити му то, що дорожше як власне житє, рідкий навіть чоловік правдиво совісний.

Рідкий на сьвітї і такий чоловік, що висший над всяке дочасне добро, потрафив би переняти ся духом убожества, а такими в першім рядї конечно мусїли бути всї ті, котрі в якім небудь часї мали зістати учениками Христовими. Бож они мали приміром і словом, убожества Христового учити, відкланяти людий від дібр материяльних, а провадити їх до оцїненя вічних. Мусїли ученики *„горная мудрствовати ни земная“* Кол. 3, 2. Цїла наука І. Христа до того одного стреміла, щоби людий научити спасенія шукати над всї добра дочасні, і як першу проповідь Христос зачав словами *„Блаженї нищії*

— Агов Мартине, вставай! Ну, дивіть люди, дивіть, поки той парубій гадає спати!

— Та чого верещиш? — відозвав ся Мартин з постелї. — Розпустила лотоки тай меле. Лучше стань посеред села, бо ту за мало люди чують. Скаранє з дївкою, не дає по ночи спати!

— Здурів хлоп! У нього тепер ніч. Та вийди з нори та подиви ся. В церкві вже служба Божа зачалась!

Мартин підвів ся з ліжка і відчинив двері. На дворі був справдї білий день. Стовп яркого сьвітла бухнув в стайню і осліпив єго на хвилю.

— Заспав я трохи! — казав, протираючи очи.

— Добре трохи, таке твоє трохи, — відповіла Маланка, — підпинаючи нову запаску. — Ходи, бо обід стигне. Тягає ся по ночи, Бог зна куди, а потім спить до полудня.

— От, не говори, як не знаєш. Що я мав сеї ночи, то най ся проч каже.

— Що таке, що? — питала цїкаво дївка. Она здавна мала ся до Мартина і хоть він ходив до Марини, вона не тратила надії. — Кажи! Мартине, кажи!

— Ет! — коли ти по селї пустиш.

— Бігме-Боже, що нї! — кляла ся Маланка.

— Була у мене, — знаєш? — почав Мартин шепотом.

— Чомуж не знаю. Я сама видїла, як йшла, таж у неї сорому нема, навіть тільки що за нігтем.

Мартин оповів, як було. Казав, що Марина перекинула ся в вівцю і прийшла до него. Що він зразу спудив ся, а потім замкнув двері та як не зачне прати...

— Цуд, цуд, цуд! — лепетїла Маланка. — Ото раз зїленько, ото раз жінка! Бий її сила Божа!

— Не треба Бога, як я єї вибив. Попамятає до смерти. За першим разом, лиш вівкнула, за другим стогнала, аж як я єї по голові второщив, аж тодї промовила:

— Ой не бий, Мартиночку, Мартинцю, Мартинцуню! Та то я, Федьова Марина, даруй житє!

— І ти пустив?

— Та пустив. Все таки страшно душу на сумлїнє брати. Побачиш, який басаман на чолї має.

— Ото дурний бала! Та було єї на хамуз, най би ся мазею розляла чарівниця. Ой-ой-ой! чому мене там не було, чому мене не було!

— Маланю! — просив Мартин. — Але ти того нїкому не скажеш. Бо я лиш тобі розповів, щобись знала.

Глянула на него допитливо і всьміхнула ся.

— Якось то буде, — сказала — і пішли на обід.

*

В хатї Марини скриня відчинена і підперта лопатою. Марина перебирає одежу і чогось шукає. Відчиняють ся двері, входить правобічна сусїдка.

— Ходїть, любко, до церкви, саме тепер дзвонять.

— Голова мене болить. Най Пан Біг дарує.

— Бог милосердний не одно нам грішним дарує; а вам що в голову, любо?

— Вдарилам ся вчора до бовдура. Може з того.

— А ну, де, покажіть кумо, де? — наставала сусїдка.

Марина показала синяк.

На лици сусїди виявило ся здивованє і переляк.

— Ага, до бовдура! Та то так. якби цїпивном спряг, або вилцями. Ага, до бордура, повтаряла, виходячи з хати. — Най Бог простить!... до бовдура.

Що їй такого? — міркувала Марина. — Жибонить, як несповна розуму.

Зігнула ся і шукала дальше.

— Я по вас вступила, щобисьмо разом на вечірню йшли, — говорила сусїдка з лївого боку.

— Не піду! — відповіла Марина — голова мене болить.

— А з чогож вас голова болить, кумцю?

— До бовдура вдарила ся — відповіла Марина, показуючи синяк.

Кума глипнула, вибалушила очи і вибігла з хати.

* * *

Нїм сонце зійшло на небі, вже цїле село знало, що Марина підпирає лопатою скриню і робить чари.

Колисьту перекинула ся в вівцю і прийшла в ночи до Мартина, до стайнї, а він єї голову розвалив вилцями.

Марина чарівниця. — — — —

Мартин пімстив ся.

духом“, так і ціле евангеліє, від початку до кінця єсть наукою убожества. Маючи передовсім того убожества духом людий учити, мали і ученики Христові по всї часи примір давати. Фарисейством нестерпимим для Христа *„накладати на человіки бремена не удоб носима, а єдиніи перстом не прекасатися бременем“* Лук. 11, 46. Ученики мали в тім, як в кождім иньшім зглядї *„себе подавати образ добрих дїл“* Тіт. 2, 7. мали більше приміром як словами учити.

Того домагати ся від людий жиючих серед суспільности, котра за першу і найважнїйшу свою підставу уважає посїдане дібр дочасних, се річ трудна. Не запевняючи їм якогось принайменше биту материяльного, не міг був Христос числити на такий удїл людскости в Єго дїлї, щоби в кождім поколїню, завсїгди знайти людий досить убогих духом, щоби Єго справ служили.

(Дальше буде).

З державної ради.

Вчерашне засїдане зачало ся о год. $5^1/_2$. Мінїстер торговлї предложив проєкт закона в справі орґанїзациї торговельних палат, мінїстер справедливости закон в справі приміщеня сиротиньских капіталів, пос. Менґер предложив внесенє в справі будови каналів і водних доріг. Відчитуванє інтерпеляций тревало звиш годину, а потім президент палати ґр. Фетер заняв слово, щоби відповісти в справі ненїмецких інтерпеляций. Президент заявив, що при своїй першій заяві що-до інтерпеляций не поводив ся національними зглядами, а лише слушностию і практичностию, щоби відчитувано в палатї інтерпеляциї в язицї, зрозумілім для всїх послів. При сїм президент обстає і тепер, а бажає, щоби палата ся найскорше полагодила сю річ дефінїтивно.

Дальше полємізував социялїст Зайц з бесїдою Ромберґа, виголошеною в палатї панів та відповідию мінїстра просьвіти. Прийшло до великої перепалки між бесїдником, а Люеґером. Відтак п. Вольф протестував против закидів Ромберта, а Брзорад звертаєсь знов до президента зі своїм стеореотипним питанєм в справі інтерпеляций. Президент відкликує ся в відповіди на свою давнїйшу заяву, — що викликало протести між Чехами. Пос. Курц відповідає Зайцови в шкільних справах, а пос. Груби і Кльофач говорять по чески в формальних справах.

При кінци вчерашного засїданя палата відкинула наглість внесеня Черного о знесенє розпорядженя Кільмансеґа. Підчас дискусиї прийшло до бурливих сцен між християньско-социяльними, а социялїстами та нїмецкими радикалами. Причину подала бесїда Люеґера, яка в дуже острий спосіб звернула ся против полїтикуючих учителїв в родї социялїста Зайца. Шенерериянець пос. Шрайтер полємізує з Люеґером квестіонуючи єго патріотизм, а відтак відкинено друге, нагле внесенє п. Черного в справі дисциплїнарного поступованя против учителїв.

Пос. Скене підносить можність скорого полагодженя закона о континґентї рекрута і спіритусового податку та вносить, щоби на дневнім порядку слїдуючого засїданя поставлено обі сї справи, а відтак предложенє в справі інвестициї. Шенерер ставить внесенє, щоби закон про континґент рекрута був виключним предметом слїдуючого засїданя. В голосованю палата ухвалила внесенє пос. Скене і на сїм покінчила засїданє о год. $11^1/_2$. в ночи.

„Днїстер“

Товариство взаїмних обезпечень.

(Конець).

В товаристві взаїмн. кредиту »Днїстер« було з кінцем 1900 р. 1857 членів з 1931 декларованими удїлами на суму 96.550 корон, на що виплачено 73.087 корон 49 сот. т. є. 75·71% декларованої суми. Фонд резервовий виносить 6.919 корон 46 сот., специяльна резерва виносить 758 корон 83 сот., цїлий фонд власний в удїлах, в фондї резервовім і резерві специяльній виносив з кінцем 1900 року 80.765 корон 78 сот.

Позичок має Товариство з кінцем року 1626 на суму 763.737 корон 45 сот. а то: на скриптах довжних 1541 позичок, на суму 731.624 корон 57 сот. (з того 1153 на суму 661.521 корон 09 сот. інтабульованих в спосіб пупілярний а 399 скриптів на 70.103 корон 48 сот. неінтабульованих з відповідною порукою) і на векслях 85 позичок в сумі 32.112 корон 88 сот.

Залягало з кінцем року 195 довжників з ратами в сумі 14.564 кор. 53 сот. (=2% суми позичок).

На дорогу судову віддано 20 справ, разом з такими справами з року 1899 було запізваних 50 справ, а по стягненю части претенсий, остало 37 запізваних справ на суму 12.499 кор. 71 сот.

Вкладки до обороту виносили з кінцем 1899 року на 873 книжочках 680.129 корон 88 сот., прибуло в протягу року від 1.150 сторін вкладаючих 405.156 корон 97 сот., звернено 803 сторонам 278.483 кор. 15 сот., остало з кінцем 1900 року 970 вкладок на суму 806.803 кор. 70 сот.

З уваги на більшу суму вкладок і з уваги, що позички удїляють ся на довшу сплату, тримає Товариство часть капіталу в цїнних паперах і вкладках банкових. Цїнних паперів фонду загального було на 40.530 кор., а льокациї в банках і товариствах виносили 55.970 кор. 81 сот.

Рада Надзираюча приняла до відомости се справозданє по відчитаню справозданя комісиї ревізийної, котра шконтрувала каси обох Товариств, цїнні папери, кавциї, ефекти, скрипти і векслї, книги і рахунки, провірила — білянс Товариств і найшла все в порядку, а стан маєтку згідний з білянсами обох Товариств.

З надвижки річної в Товаристві обезпечень в сумі 96.995 кор. припадає до фонду резервового 8.200 кор., на сплату решти фонду основного 16.000 кор. і на опроцентованє купонів листів удїлових по 6% 960 кор., сума 61.735 кор. припадає до роздїлу між обезпечених членів в формі 8% зворотів від чистої премії, а решта переносить ся на рік слїдуючий.

В Тоаристві взаїмного кредиту та призначеню суми 2.000 кор. на публичні добродїйні цїли остав чистий зиск 6.782 кор. 04 сот,, з котрого припадає часть до фонду резервового, а часть обертає ся на дивіденду для членів 6% від удїлів.

З призначеної квоти 2.000 кор. на публичні добродїйні цїли з Товариства кредитового і з квоти 400 корон узисканої на тїж цїли з провізиї від обезпечень житєвих, позисканих і подаваних *через Днїстер* до краківского Товариства — разом отже з квоти 2.400 кор. призначила Рада Надзираюча до роздїлу:

1. До розпорядимости Преосв. трем Ординариятам на богоугодні цїли по 200 кор.		600 кор.
2. Трем Товариствам взаїм. пом. дяків по 100 кор.		300 „
3. Товариству св. Павла на відновленє церквей		100 „
4. СС. Служебницям в Печенїжинї .		100 „
5. Захоронцї львівскій		100 „
6. 2. церквам: а) в Сушици риковій, пов. Старий-Самбір .	100 кор.	
б) в Манастирчанах, пов. Богородчани	50 „	150 „
7. Товариству педаґоґічному на школу женьску видїлову		150 „
8. На убогу молодїж шкіл народних, »Шкільним помочам« у Львові, Перемишли, Тернополи, Станиславові і Коломиї по 50 кор.		250 „
9. На запомоги убогій молодежи руских ґімназий: а) у Львові (Тов. »Руслан«)	100 кор.	
б) в Перемишли (Тов. св. Кирила)	50 „	
в) в Тернополи . . .	50 „	200 „
10. Бурсї Тов. педаґ. в Станиславові		50 „
11. Бурсї учительскій у Львові . . .		50 „
12. Бурсї в Новім Санчи		50 „
13. Бурсї ремісничій у Львові . . .		100 „
14. Товариству ремісн. »Зоря« у Львові на будову дому		100 „
15. Товариству ім. Котляревского на будову театру		50 „
16. Товариству ґімнастичному рускому »Сокіл« у Львові		50 „
Разом .		2400 кор.

Відтак залагодила Рада иньші справи адмінїстрацийні і порішила скликати загальні збори на день 9. мая 1901 т. є в четвер і на тім засїданє закінчено.

Новинки.

— **Календар.** В середу: гр.-кат. Тимотея; рим-кат. Віктора. — В четвер: гр.-кат. Мучеників евгенїйск.; рим. кат. Томи з Акв.

— **Тарасові обходи.** В Рогатинї дня 6. с. м. відбуде ся концерт заходом руских товариств при участи дружини народного руского театру.

В Калуши заходом читальнї »Просьвіти« відбуде ся концерт дня 10. с. м. в сали »Сокола«. По концертї комерс.

— **З львівскої судової салї.** Перед трибуналом присяжних судиїв покінчила ся розправа против пп. д-ра Осташевского-Бараньского, редактора Dziennik-a polsk-ого« і Вол. Завадзкого, редактора »Krzyż-a« обжалованих за обиду чести полковника 58. п. п. (з Перемишля) п. Круліша і вояка того полку Грицюка. Акт обжалованя закидає обом редакторам, що в червни м. р. напечатали фальшиву вістку про замах одного з кухарів полку на полк. Круліша. Тимчасом, як виказало військове слїдство, такого нападу не було. Переведена розправа не могла пояснити, чому саме Грицюка, а не иньшого з 32 кухарів полку, мала обидити випечатана замітка (бо в нїй не наведено єго імени). Присяжні судиї заперечили всї поставлені їм питаня, а трибунал увільнив обжалованих від вини і кари.

— **З ческої Праги.** На днях обходжено ту 70-лїтні уродини Йосифа Глявки, президента ческої Академії наукової. Глявка є звісним покровителем ческої штуки і науки. Від 1888. р. жертвував він 200.000 зл. на заснованє ческої Академії наук, 22.000 зл. на заснованє фонду для студентів ческого унїверситету, 25.00 зл. для студентів ческої полїтехнїки, 35.000 зл. на видавництво ческих книжок при »Королївскім ческім науковім товаристві«, 15.000 на статую св. Вячеслава і т. д. Крім того Глявка обіцяв дати 100.000 зл. Академії красних штук на фонд, від якого відсотки має призначити ся для учеників академії на виїзд за границю. Патріотичні заслуги Глявки уміла оцїнити цїла ческа суспільність і з радостию повитала день уродин заслуженого мужа. Академія наук жертвувала свому президентови єго бюст, гарно вирізьблений проф. Місебеком.

— **Три виклади** проф. Лютославского, усуненого з катедри на краківскім унїверситетї, відбули ся у Львові. Салю маґістрацку, де відбували ся відчити, заповняла публика по береги, щоби побачити чоловіка, якого проголошено несповнарозумним і заборонено єму викладати на унїверситетї.

— **Обманьство.** Заграничні фірми торговельні годинників і готової одїжи перевітрили в Галичинї добру наживу для себе, хіснуючи ся обманчивим способом продаваня своїх товарів. Против такої продажі виступило мінїстерство торговлї і строго єї заборонило. Сей спосіб опирає ся на такій засадї: Фабрика готової одїжи оголошує, що у неї можна купити убранє пр. вартости двайцять кількох срібних лише за оплатою 1 зр., але під услівєм, що набуваючий найде купців на 6 купонів по 1 зр. Кождий з тих 6 купонів дає купуючим їх право до одного убраня під тими самими условинами, іменно, кождий має продати по 6 дальших купонів. Аж коли сей другий ряд властителїв купонів спродасть по 6 купонів, с. є, коли фабрика одержала 43 зр., властитель першого купона може одержати убранє. Слїдуючі шість осіб, що набули купони від першої особи, знова аж тодї одержатя убраня, як третий ряд осіб продасть всї свої купони. З сего приміру видно, що мусїли би творити ся все нові і нові ряди тих, що набувають купони, аби попередні могли одержувати убраня. Се, як видно, неможливе, бо чим дальший ряд, тим тяжше найти охочого до купленя купона, так, що вже навіть в третім рядї богато осіб тратить свої купони вартости 1 зр., бо нема кому продати дальших купонів. Така система подобає на гру, при якій надія виграної чим раз стаєсь меншою в міру того, як система ширшає, а страти є так високі, що не дадуть ся обчислити. Є се звичайне обманьство, але на перший погляд не має цїхи обманьства.

— **Кроваві вибори.** В громадї Паргавц, сучавского повіта, вереведжено онодї вибори до громадскої ради. Коли вечером оголошено селянам вислїд виборів, часть їх запротестувала проти вибору і кинула ся на чотирох присутних жандармів. Настала метушня, двом жандармам вирвано карабіни, причім не обійшло ся без ран. По трех годинах з Сучави наспів відділ жандармів і увязнив одинайцять селян і поміщика Калмуцкого. Увязнених відставлено до вязницї в Сучаві.

— **Заплата за вихованє.** В поїздї, що приїхав з Підволочиск до Тернополя, найшов контролюючий кондуктор велику пачку, а в нїй живу дитину. Побіч немовляти лежав лист з квотою

3.000 корон і таке письмо: »Сї гроші призначує ся тому, хто зобовяже ся виховувати дитину до 15. року житя. Скоро той речинець мине, обовязую ся відобрати дитину. — Батько«. Кондуктор приняв радо дитину до себе.

— **Добре то кажуть, що щастє сліпе,** бо іноді лїзе до того, котрий єго не потребує, а оминає того, котрому би оно дуже придало ся і котрий нераз і цїле житє виглядає та не можэ діждати ся. Князь Хаіме (Jaime) син Дон Карльоса, претендента до іспаньского престола чей не бідний чоловік, але щастє зробило єму сими днями велику несподіванку і доложило єму до єго благодати, ще й хорошеньку суму 200.000 рублїв або яких 500.000 К., котрі він виграв на російскій льотериї державній. Молоденький князь не сподївав ся таких гроший, коли приїхав з Китаю до Марсилії, де тепер перебуває

— **Страйк студентів унїверситету.** З Каґлїярі на Сицилії доносять, що студенти тамошного унїверситету видали відозву до професорів і загрозили загальним стрейком, як професори не скоротять за довгих ферий шкільних і не розпічнуть викладів. Звичайно буває, що студенти вдоволені, як не потребують слухати викладів, але в Каґлїярі — як видно — панують зовсїм иньші погляди студентів на сю справу.

— **Електричні зелїзниці** заведені в Америцї, показали ся много практичнїйшими задля скорости чим парові. Нїмеччина бере примір з Америки і задумує електричною зелїзницею получити Берлин з Гамбурґом, а може також з Віднем. Через те значно прискорить ся час їзди, бо коли тепер курієрскі поїзди роблять на годину 70—90 кільометрів, то електричні поїзди могуть перебігати 200—250 кільометрів на годину. Дорога з Берлина до Гамбурґа тривала би всего 3 чвертей години, а з Берлина до Відня чотири годинї. Кошти будови нової зелїзницї з Берлина до Гамбурґа обчислено на 170 мілїонів марок, а оплата за переїзд мала би бути о половину дешевша чим тепер. Надїють ся, що збільшений рух приносив би такі доходи, що можна би ще більше знижити цїну їзди.

— **Конкурс.** Нотарияльна палата львівска оголосила конкурс на посаду нотаря в Бурштинї. Подання можна вносити до дня 25. с. м.

— **Дрібні вісти.** Отворенє львівских водопроводів відбуде ся сеї суботи. — Рух поїздів привернено на шляхах Коломия-Стефанівка, Скалат-Грималів і Борки великі-Грималів. — Вітолда Реґера, який ставав недавно перед судом у Львові за напад на офіцирів, візвано до військової бранки.

— **Гумористичний кутик.**

Доповнена приповідка.

Старість не радість — коли молодість була за весела.

З житейскої мудрости.

Не цїни людий по одїжи, бо не знаєш, чи она заплачена.

З житя Мілана.

Мілан Одренович одержав був знамените чисто париске вихованє. Після невданої війни з Туреччиною, білгородский митрополит хотїв потїшити молоденького короля надією на поміч Божу і став єму казати:

— Коли чоловік стратить і землю і маєтки, то ще завсїгди остане ся єму одно прибішище...

— Знаю, знаю, відповів 14-лїтний король: заставничий банк!

Наука, штука, лїтература,

— **Рускі пісні в образах.** І. Серия. Накладом сьвящ. Л. Джулиньского, редактора »Посланника«. Печатано в Перемишли. Єсть се серия чудових, почтових карт, на яких зображено в артистично викінчених картинах такі пісні: »Над Прутом, у лузї«, »Сонце низенько«, »Многая лїта«, »Родимий краю«, »Ой місяцю, місяченьку!«, »Ой, післала мене мати«, »Козак пана не знав з віка«, »Мир вам, братя«, »Ой, спи дитя«, »І шумить і гудить«. Почтові карти о. Джулиньского в нїчім не уступають найкрасшим і найбільше вибагливим виробам, а цїна їх рівнож незвичайно дешева. Десять карт (одна сесия) коштує всего *1 корону*, з пересилкою о 10 сотиків більше. Не лише аматори, що люблять обмінювати ся картами, але також всї люди, що хотять украсити стїни своїми образками повинні як найскорше сї карти замовляти у накладчика, о. Л. Джулиньского в Перемишли. Таке видавництво належить поперти всїми силами, а тодї можемо надїятись появи дальших серий таких гарних і артистичних картин.

Телеґрами.

Мадрид, 5. марця. Аскараґа не приняв місиї утвореня нового кабінету. В виду сего королева реґентка повірила сю місию Вілявердому.

Софія, 5. марця. Новий кабінет утворив ся під проводом Карввелова, який обняв також фінанси. Війну обняв ґенерал Паприков.

Льондон, 5. марця. Daily Express доносить, що Бота заключив перемирє з Кітшенером в сїй цїли, щоби порозуміти ся з Кріґером. Як послїдне средство Кріґер старав ся позискати посередництво петербурского двора для узисканя роз'єму. Як зачувати, Петербург дав відмовну відповідь.

Льондон, 5. марця. Японцї рішили вицофати свої війска з Китаю і оставити там лише 2.000 людий.

Льондон, 5. марця. Pall Mall Gazette доносить з Пекіна, що китайский цїсар має там прибути з кінцем марця. Посли жадають покараня смертию дальших висших урядників. Серед европейских війск ширить ся віспа.

Льондон, 5. марця. Мимо протесту всїх союзних держав, крім Франциї, Китай імовірно підпише умову з Росиєю. Японія домагає ся від Китаю таких самих привілеїв для себе, як і для Росиї. Російский посол повідомив Лїгунґчанґа, що Росия не буде брала удїлу в дальших екзекуциях на висших, китайских урядниках.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

— — — — — — яко гарна прикраса комнат

Картини: **Верещаґіна, Шевченко в домовині і Сластьона, Шевченкова могила.** — — — — — — —

Можна дістати через адмінїстрацию „Руслана“ з пересилкою за *1 кор. 60 сот.*

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна.

Проґрама від 1. до 15. марта 1901.

При співучасти військової музики 80 п. п.

Найновійші сензациї.

I. Manuela i Rudesindo Roche зі своїми **12 сиберийскими вовками,** випроваджені з центральної клїтки. **2. Трупа Manello-Marnitz,** акробати на голові на кружляючім ся ґлобі. **3. The Auer's, париські шматярі,** новість нїгде не бачена. **4. The Trilby's,** шалений терцет. **5. Franzis Gerand,** незрівнаний і нїким не перевисшений еквілїбрист. **6. Сестри Norana** зі своїми какаду-папугаями, 50 птиць, арами та голубами. **7. Edgar Jones,** найкомічнїйший зі всїх муриньских ексцентриків. **8. Rudno Jngar,?. 9. The Marius,** комічно-ексцентричний акт на реку. **10. 3 Golondrinas,** народні танцї. **II. Loba Franke,** субретка. — Початок о 8. год. вечером.

Що дня велике представленє. В недїлю і сьвята два представленя. Що пятниці High Life представленє. Білети вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвика у Львові.

Colosseum огріте 12 ґазовими печами.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	приходить о годинї	до Львова
		6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
		6·20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова
		6·46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.
		7·45	з Янова
		7·40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
		8·00	„ „ на дв. головний
		8·05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
		8·15	з Сокаля, Рави рускої
	1·35	8·50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
		11·45	з Ядослава і Любачова
		11·55	зі Станиславова (Керемезе, Потутор)
		12·55	з Янова
		1·15	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.
		3·14	з Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.
	2·20	5·17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
	2·35	5·40	„ „ „ на дв. голов.
		5·45	з Кракова
	1·45	5·55	з Чернівців, Іцкан
		6·00	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч			
		7·24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)
		8·28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
		8·50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.
		9·23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.
	8·40	9·45	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова
	2·31		
	12·20	10·00	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор
		10·15	з Лавочного (Пешту) Хирова
		10·12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
		10·30	» » » на дв. голов.
		12·05	зі Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер.
		3·12	з Підволочиск на дворець Підзамче
		3·35	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	відходить о годинї	зі Львова
		6·25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	1·53	6·30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
	2·08	6·43	» » » дв. Підзамче
		6·35	до Станиславова, Н:двисокого, Потутор
	8·30	8·40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	2·55		
		9·00	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.
		9·15	до Янова
		9·25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
		9·42	„ » » дв. гол.
	2·55	9·55	до Чернівців, Станиславова
		10·20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
		1·25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділї і сьвята
		2·15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділї і сьвята
		3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
		3·15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.
		3·26	до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.
		3·30	до Ряшева, Хирова, Любачова
Ніч			
		6·10	до Станиславова
		6·13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марця 1901 щоденно
	12·40	6·20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
		6·50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
		7·10	до Тернополя дворець головний
		7·33	„ дворець Підзамче
		7·25	до Сокаля і Рави рускої
		7·48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)
		9·12	до Янова від 1. мая до 15. вересня
	2·51	10·40	до Чернівців і Іцкан
		10·50	до Кракова, Відня, Варшави
		11.00	до Підволочиск, Бродів дв. голов й
		11·25	» » дв. Підза
		4·15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора
		4·45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский рівнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красїцких ч. 5) удїляє пояснень в справахзе лїзничих, продає білети всякого рода і розклади здиц.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

принимає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, принимає до переховання папери вартістні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Депозити сховкові
(Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касї панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де **безпечно і дискретно** переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднїйші зарядженя.

Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділї депозитовім.

Видає відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский.**

З друкарнї В. А. Швйковского.